

Αριθμός 3671

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)ΑΡ. 3612ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ. 77

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις

1. Διαδικασία:

Στις 9 Απριλίου 2002 κοινοποιήθηκε από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων προσχέδιο νέου προγράμματος ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου.
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η βελτίωση της λειτουργίας και αποδοτικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και γενικά η επαύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους μέσω της ανάπτυξης και πληρέστερης αξιοποίησης του ανθρώπινου τους δυναμικού και της επίλυσης σημαντικών ανασταλτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης.
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με μέγεθος απασχόλησης μεταξύ 5-249 ατόμων (ικανοποιούν ταυτόχρονα τα κριτήρια 1(β) και 1(γ) του Παραρτήματος των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμών του 2001) και προτίθενται να αναθέσουν σε ειδικούς συμβούλους τη διεξαγωγή μελέτης για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τον εντοπισμό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Εξαιρείται από την ενίσχυση η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας.

Ταυτόχρονα θα πρέπει—

- (i) Οι εξωτερικοί σύμβουλοι οι οποίοι ανέλαβαν την εργασία να πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια της Αρμόδιας Αρχής που αφορούν τα ακαδημαϊκά προσόντα, την εργασιακή πείρα, την εμπειρία στην εκπόνηση μελετών και τη σχετική κατάρτιση. Τα κριτήρια αυτά είναι γνωστά εκ των προτέρων και διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

- (ii) να εντοπιστεί από την επιχείρηση και επιβεβαιωθεί από την Αρμόδια Αρχή η ύπαρξη σχετικής ανάγκης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή της επιχείρησης στο σχέδιο·
- (iii) η μελέτη η οποία ετοιμάζεται να ικανοποιεί τα κριτήρια της Αρμόδιας Αρχής. Η μελέτη πρέπει να ετοιμάζεται με βάση τη μεθοδολογία που συμφωνείται, να καλύπτει όλα τα θέματα που αναφέρονται στις πρόνοιες του σχεδίου και να περιλαμβάνει εισηγήσεις για επίλυση των προβλημάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν·
- (iv) να υπάρχει γραπτή αποδοχή από την επιχείρηση και το σύμβουλο των προνοιών του σχεδίου και των όρων αποδοχής της οικονομικής βοήθειας·
- (v) να υλοποιηθούν όσες από τις εισηγήσεις του εξωτερικού συμβούλου που καθορίζονται από την Αρμόδια Αρχή σε συνεννόηση με την επιχείρηση κατά τη διάρκεια κοινής συνάντησης επιχείρησης, Συμβούλου και Αρμόδιας Αρχής·
- (vi) να προσκομιστούν τα αποδεικτικά στοιχεία εξόφλησης του συμβούλου.
- Οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλλουν την αίτηση-πρόταση τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία έναρξης της εργασίας η οποία να περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες. Ακολούθως, γίνεται η ετοιμασία και η έγκριση της μελέτης με βάση τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο της αίτησης-πρότασης. Η ετοιμασία και υποβολή της μελέτης θα πρέπει να γίνεται το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης-πρότασης. Η μελέτη τυγχάνει αξιολόγησης και εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή εάν καλύπτει τα θέματα που συμφωνήθηκαν. Τέλος, για να γίνει δυνατή η καταβολή του χορηγήματος θα πρέπει να υλοποιηθούν οι συμφωνηθείσες εισηγήσεις μέσα σε 6 μήνες από την ημερομηνία έγκρισης της μελέτης και την υποβολή της αίτησης για την καταβολή της επιχορήγησης·
- (ε) επιλέξιμα κόστη ένταξη: επιλέξιμα κόστη του κοινοποιηθέντος προγράμματος είναι το κόστος ετοιμασίας της μελέτης και το κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που θα παρέχει ο σύμβουλος για την υλοποίηση των εισηγήσεων, μη περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Η ένταση της ενίσχυσης είναι 50% νοουμένου ότι δε θα ξεπερνά τα πιο κάτω ανώτατα ποσά:

- (i) £2.500 για επιχειρήσεις με μέγεθος απασχόλησης 5-9 άτομα·
- (ii) £3.000 για επιχειρήσεις με μέγεθος απασχόλησης 10-19 άτομα·
- (iii) £4.500 για επιχειρήσεις με μέγεθος απασχόλησης 20-249 άτομα.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε αγροτική περιοχή, τα πιο πάνω ανώτατα ποσά επιχορήγησης αυξάνονται κατά £500. Αγροτικές περιοχές θεωρούνται εκείνες οι περιοχές που καθορίζονται στο "Σχέδιο παροχής χορηγιών για την ενθάρρυνση ίδρυ-

σης ή και επέκτασης των δραστηριοτήτων μεταποιητικών μονάδων σε αγροτικές περιοχές" του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·

- (στ) το πρόγραμμα θα τεθεί σε εφαρμογή από 1/1/2003 και δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης·
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη δαπάνη για το έτος 2003: £0,4 εκ·
- (η) νομική βάση: Ο περί Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού Νόμος (Νόμος 125(Ι) του 1999, άρθρο 21)·
- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: άνω των 1000 επιχειρήσεων·
- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Η Αρμόδια Αρχή ασκεί έλεγχο στα πιο κάτω στάδια:
- (i) Κατά την υποβολή της αίτησης-πρότασης της επιχείρησης για έγκριση συμμετοχής στο πρόγραμμα θα εξετάζονται τα δεδομένα της επιχείρησης που επιβεβαιώνουν ότι είναι δικαιούχος, τα προσωπικά στοιχεία του συμβούλου, τα οποία πρέπει να ικανοποιούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της Αρμόδιας Αρχής, η ανάγκη για ένταξη στο σχέδιο, η μεθοδολογία, το χρονοδιάγραμμα και το κόστος της όλης εργασίας·
- (ii) κατά την υποβολή της μελέτης θα εξετάζεται αν πληρούνται όσα είχαν συμφωνηθεί κατά το πρώτο στάδιο·
- (iii) κατά το στάδιο υλοποίησης των εισηγήσεων θα αποστέλλονται και ελέγχονται τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο πραγματοποιείται προσωπική επίσκεψη λειτουργού της Αρμόδιας Αρχής στα γραφεία της επιχείρησης, με στόχο τη διαπίστωση ότι έχουν όντως υλοποιηθεί όλες οι εισηγήσεις που είχαν συμφωνηθεί.

Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος·

- (ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
- (i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται

από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που διοικείται από Λειτουργικό Συμβούλιο που ορίζει και παύει το Υπουργικό Συμβούλιο.

- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτρις επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις επιχειρήσεις που εργοδοτούν 5-249 υπαλλήλους και προτίθενται να αναθέσουν σε ειδικούς συμβούλους τη διεξαγωγή μελέτης για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τον εντοπισμό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και παραχωρείται υπό περιορισμούς (2(δ) ανωτέρω).
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές των άλλων χωρών.
- Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς επιχειρήσεις της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας καθώς επίσης και προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται

στην πρώτη μεταποίηση των κλάδων αυτών, εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

- (δ) Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι το μέρος του προγράμματος που δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που προτίθενται να αναθέσουν σε ειδικούς συμβούλους τη διεξαγωγή μελέτης για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και για εντοπισμό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμία από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όποιον είναι απαραίτητο, που

περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκολό-ένταση-δικαιούχους-σώρευση κ.ά.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001 ικανοποιούνται. Αλήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος.

Σύμφωνα με τον κανονισμό 7(α) των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.) και δε σχετίζονται με επενδύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον συνδέονται με υπηρεσίες παρεχόμενες από εξωτερικούς συμβούλους και η ακαθάριστη ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50% του κόστους των εν λόγω υπηρεσιών. Νοείται ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δε συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση. Οι Μ.Μ.Ε. ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών, "χορηγηθείσες ενισχύσεις σχετικά με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, δε σώρευονται με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθοριζόμενη με τους παρόντες Κανονισμούς".

Με βάση το Νόμο και τους Κανονισμούς κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- Α. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο "Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις" συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Η ενίσχυση αυτή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος της που δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και της πρώτης μεταποίησης των κλάδων αυτών και επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα σε αλλοδαπούς και κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται, για τις ενισχύσεις αυτές, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Έφορου.

Το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος κρίθηκε ότι δεν αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή, αποφασίζει έγκριση του προγράμματος.

- Β. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου.

Λευκωσία, 6 Ιουνίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Α.Ε. 25.06.002.77 (410.2.1.3.1.1.12)